

Participatiebijeenkomsten koers sociaal domein 2023–2026

Opbrengsten van de participatiebijeenkomsten
met onze inwoners en partners

Inhoudsopgave

Aanleiding	3
Bijeenkomsten partners Oostzaan en Wormerland.....	3
Bijeenkomsten inwoners Oostzaan	7
Bijeenkomsten inwoners Wormerland	9
Bijlage: betrokken organisaties	11

Aanleiding

De gemeenten Oostzaan en Wormerland ondersteunen inwoners als zij hulp nodig hebben. En als het kan voorkomen we graag dat mensen ondersteuning nodig hebben. Zowel bij het preventief werken als bij het bieden van ondersteuning willen we integraal werken. Dat betekent een brede blik over de diverse beleidsterreinen heen en samenhang in het gemeentelijk beleid. We maken daarom in 2022 een integraal beleidskader sociaal domein voor de aankomende vier jaar. We hebben onze partners en inwoners gevraagd om mee te denken over wat er goed gaat, wat er niet goed gaat en waar onze focus op moet liggen voor de periode 2023–2026. Daarbij is aangegeven dat we niet alle tips en adviezen kunnen overnemen. Het helpt ons wel om beter te weten wat er speelt en bij het maken van goede keuzes. Soms zijn er door de aanwezigen ook concrete ideeën genoemd. Deze nemen we mee bij het opstellen van de twee uitvoeringsagenda's.

Bijeenkomsten partners Oostzaan en Wormerland

We hebben twee participatiebijeenkomsten met onze partners georganiseerd. Op dinsdagmiddag 10 mei 2022 in de Stoomhal in Wormer. En op donderdagmiddag 12 mei 2022 in de Grote Kerk in Oostzaan. Tijdens deze middagen hebben wij via tafelgesprekken informatie opgehaald over wat onze partners bij inwoners signaleren, waar ze tegenaan lopen en waar wij als gemeente ons op zouden moeten focussen. Hieronder staat een samenvatting van de informatie die we hebben opgehaald.

Inwoner centraal

- Werk persoonsgericht. Denk aan de menselijke maat en verleen maatwerk. Blijf tussen de regels door denken.
- Betrek jongeren, en ook andere hulpvragers bij de vraag wat ze nodig hebben. Geen standaard programma's voor iedereen.
- Eigen plan, eigen kracht ook voor volwassenen toepassen, want het werkt.
- Pas op met hokjes denken als het gaat om beperkingen.
- Meer focus op alle problematiek van mensen. Dus bijvoorbeeld niet alleen op de aanvraag van een rolstoel. Er speelt vaak meer. Oplossingen: betere eerste intake, heldere communicatie, durven door te vragen en breder kijken.
- Bejegening is erg belangrijk. Goed luisteren is essentieel.
- Help mensen bij het zien van hun eigen talenten. Help ze ontplooien. Help ze in hun eigen kracht zetten.
- Gelijkwaardig contact is belangrijk: bijvoorbeeld via maatjes en ervaringsdeskundigen. Dat werkt soms beter dan contact met een professional.

Toegankelijkheid

- Zichtbaarheid integrale punten moet groter, zorg voor laagdrempelige toegang.
- Er zijn meer integrale punten nodig. Als je niet mobiel bent, kan zelfs een laagdrempelige locatie zoals De Omslag te ver zijn.
- De digitale integrale toegang kan beter. Zo moet de website van de OVER-gemeenten leesbaarder, toegankelijker.
- Geef goede voorlichting aan inwoners.
- Zorg voor een sociale kaart (alle instanties in één overzicht).
- Zorg voor een makkelijke wijze van registreren/aanmelden.
- Zorg voor een vast contactpersoon.
- Beheer nodig voor sociaalplein Oostzaan. Voor inwoners kan het nog wel verwarrend zijn wie het aanspreekpunt is.
- Hoe kom je meer achter de voordeur? We bereiken nu niet iedereen. Richt je op het bereiken van mensen die het nodig hebben. Er is vraagverlegenheid.

Eenzaamheid / ontmoeting / vergrijzing

- Zorg voor ontmoetingsmogelijkheden. Dit werkt (preventief) tegen eenzaamheid.
- Heb aandacht voor de vergrijzing en alles wat daaruit voortkomt. Bijvoorbeeld eenzaamheid en het voortbestaan van verenigingen.
- Aanbod zingeving, van belang in kader van eenzaamheid.
- Eenzaamheid: belangrijk dat ook import zich mengt.
- Wijken zo inrichten dat het ontmoetingen stimuleert.

Elkaar helpen

- Veel inwoners willen wel wat doen, maar weten niet wat. Zowel op het gebied van vrijwilligerswerk als elkaar even helpen. Meer maatjes zou goed zijn.
- Wederkerigheid: er is hulp nodig, maar veel mensen kunnen zelf ook iets bieden.
- Gezamenlijke maaltijden zijn belangrijk (gezondheid en samenzijn).
- Koppel jonge en oudere mantelzorgers.

Jongeren

- Hangjongeren: meer voorzieningen voor de jeugd. Onderzoek wat ze missen.
- In Oostzaan is geen jongerenwerker, wel een handhaver die goed is met jongeren. Er is overlast en het onveiligheidsgevoel is hoog.
- Jongeren; de groep verandert steeds. Let op overgang van groep 7/8 naar het voortgezet onderwijs.
- Jongeren beter in beeld krijgen.

Armoede / schulden / bestaanszekerheid / werkgelegenheid

- Langetermijnvisie nodig bij het oplossen van financiële problemen in plaats van een financiële coach die op korte termijn een oplossing biedt. Zo moet de eerste stap het zoeken van een baan zijn in plaats van therapie. Werk en een inkomen zorgen namelijk voor zingeving en misschien draagt het zelfs bij aan traumaverwerking.
- Nadenken over ruimere basisvoorzieningen als er plotselinge problemen ontstaan. Een voorbeeld hiervan is de oplopende gasprijs.
- Subsidieer een kledingbank. Een kappersbank is ook een goed idee
- Werk aan een ander denkpatroon bij werkgevers als het gaat om mensen met een arbeidsbeperking. Onder andere met jobcoaching.
- Armoedebestrijding en schuldhulpverlening is belangrijk. Zeker bij inwoners met drank- en drugsproblemen.
- Verloskundige (of andere frontlinie medewerkers) kunnen vragen of er financiële problemen spelen bij inwoners/patiënten. Zij kunnen dan doorverwijzen of vragen of er contact opgenomen mag worden. Belangrijk voor signalering bij mensen die niet (snel) zelf om hulp vragen of weten waar ze moeten zijn.

Gemeente

- Mensen trainen om ruimer/buiten de regels om te kunnen denken. Nog steeds kaders nodig, maar ook ruimte om anders te handelen als dat nodig is.
- Trek één lijn in plannen. Werk integraal.
- De overgang tussen de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) moet veel soepeler. Minder harde lijnen, meer ruimte om te handelen in het grijze gebied. In het beleidsplan meer ruimte geven aan de 'frontlinie' om de overgang zachter te maken.
- Aandacht blijven houden voor de bestaande voorzieningen. Dat moeten we blijven houden als basis. Dat is voor een groot deel van de inwoners passend.
- Meer inzetten op preventie om problemen te voorkomen.
- Controlefunctie van de gemeente mag minder.
- Vacaturebank/vrijwilligersbeleid nodig. Gemeente mag hier meer betrokken bij zijn. Vraag en aanbod kan beter op elkaar aansluiten.
- Nu te veel focus op tweede lijn.

- Faciliteer goede initiatieven bijvoorbeeld met subsidie.
- Lobby bij de centrale overheid voor geld zodat we de juiste ondersteuning kunnen blijven bieden: de barricaden op.
- Idee m.b.t. het stembureau: gemeente laat je zien dichtbij de stembokjes: Wmo, mantelzorg, voorlichting, kopje koffie.
- Investeren in vertrouwen van inwoners. Wees betrouwbare partner als overheidsorganisatie.
- Maak keuzes: focus op waar de energie zit.

Samenwerking

- Samenwerking tussen intern en extern van belang.
- Vertrouw op elkaars expertise. Al mag je elkaar zeker kritische vragen stellen.
- Controleer of alle organisaties die met één persoon bezig zijn, hetzelfde doel voor ogen hebben.
- Werk als verschillende instanties met elkaar samen. Je kan van elkaar leren. Het Sociaalplein werkt heel stimulerend voor de samenwerking tussen collega's. Wel handig om dan in elkaars agenda te kunnen.
- Meer bekendheid geven aan het sociaal team: moet laagdrempelig en toegankelijker.
- Soms wordt een warme overdracht gemist.
- Ontschot werken is belangrijk. Info delen en oplossingsgericht werken: het kan als de wil er is. De gesloten convenanten bieden de basis.
- Rijnlands is een goed voorbeeld, zet professionals in hun kracht.
- Het vangnet/aanbod is nu te versnipperd, niet zichtbaar en bereikbaar genoeg.
- We moeten overzicht hebben en houden op het aanbod. Partijen moeten met elkaar verbonden zijn: elkaar kennen (smoelenboek) en weten wat iedere organisatie doet. Hier als gemeente op inzetten: faciliteren van ontmoeting partners (netwerkbijeenkomsten) en versterken sociale kaart.
- Doe aan netwerkvorming, bijvoorbeeld gezondheidsnetwerken.
- Te veel wisselingen in personeel. Continuïteit is belangrijk.
- Zoek contact met de wijkagent, deze kan een waardevolle bijdrage leveren.
- Introductiepakket voor nieuwe medewerkers.
- Sportclubs kunnen ook een belangrijke bijdrage leveren.

Overig

- Oostzaan: drank- en drugsproblemen. Zowel bij jongeren als volwassenen.
- Oostzaan: statushouders hebben moeite om te integreren.
- Zorgmijders motiveren om hulp te vragen.

Bijeenkomsten inwoners Oostzaan

Voor inwoners hebben wij een participatiebijeenkomst georganiseerd op het sociaal plein op woensdag 6 juli 2022. Hierbij was ook de nieuwe wethouder van het sociaal domein aanwezig. Daarnaast zijn we aangesloten bij een al georganiseerde bijeenkomst om input bij inwoners op te halen. We zijn naar het 80-jarig jubileumfeest van Bel Canto gegaan. Bij de inwoners is uitgevraagd waar ze tegenaan lopen, wat ze vinden dat er goed gaat, wat er beter zou kunnen en waar we ons als gemeente de aankomende vier jaar op moeten focussen. Hieronder staat een samenvatting van de informatie die we hebben opgehaald.

Voorzieningen in het dorp

- *Het sociaal plein.* Wie kent het, wie neemt de drempel om er gebruik van te maken? De stap naar het gemeentehuis is groot. Vraagt meer aandacht voor communicatie en ook voor de 'brug' om er daadwerkelijk heen te gaan.
- Discussie over de functie van het sociaal plein. Enerzijds heel fijn dat er zo'n centrale plek is, maar anderzijds is het ook een plek waar je 'gezien' wordt door andere dorpsbewoners en dat willen sommige mensen niet (altijd).
- Zet het plein meer in onder de noemer van ontmoeting en activiteiten in plaats van als plek waar je heen gaat bij problemen.
- *Gemeentehuis.* Enige onvrede over de ontvangst in het gemeentehuis. Het gebouw voelt niet 'gastvrij' aan. Ook al zijn er zeker medewerkers die werk maken van een prettige ontvangst.
- *De bibliotheek.* Pleidooi om in elk geval te zorgen voor ontvangst, voor begeleiding bij het kiezen van een boek, voor meer boeken. Wat er nu is, is 'een hoekje'. Een boekenkast, geen bibliotheek.
- *Een honk.* Volgens één van de bewoners willen jongeren een eigen ontmoetingsplek (honk). Voor een luisterend oor, een toevluchtsoord.
- *De Lishof.* Het activiteitenprogramma is verschaald. Zou weer een upgrade verdienen. Maak ook weer werk van de dorpsfunctie, bijvoorbeeld via het eten voor andere inwoners.
- *Jongerenwerk/sociaal-cultureel werk.* Ook zij kunnen (extra) scholing gebruiken, bijvoorbeeld op het gebied van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wonen

De Lishof. Veel ideeën over vernieuwing, inrichting van het gebied – voor ouderen en jongeren samen. Plus de nodige voorzieningen, ook verpleging, huisarts, etc.

Scholen

Contact met de scholen lijkt soms moeizaam te zijn. Geen aandacht voor pesten. Beleving van scholen en inwoners over wat er speelt en wat het probleem is, loopt sterk uiteen.

Lokale sociale contacten

- Er zijn als dorpsbewoner en als vrijwilliger voor andere dorpsbewoners.
- De aanwezigen hechten daar waarde aan. Gemeente zou meer mogen doen om 'er voor elkaar zijn' mogelijk te maken en te ondersteunen.
- Contact tussen vrijwilligers, informele steunfiguren uit het dorp en professionals verdient versteviging.
- Stap naar de (sport)verenigingen. Spreek met trainers. Wat hebben zij nodig om bij te dragen aan welzijn van 'hun' groep?
- Geef structureel vorm aan het contact met bewoners. Zoals hierboven aangeduid, met vrijwilligers. Maar ook tijdens activiteiten, ontmoetingen.

Op weg naar een uitvoeringsagenda

- Wees proactief. Wat gebeurt er bijvoorbeeld met het materiaal uit de belrondes met 80+-ers? Maak een analyse van de uitkomsten van die belrondes. Gebruik dit om je uitvoeringsagenda te voeden.
- Maak heldere keuzes, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheidsbeleid. Aan welke preventiecampagne doe je mee, welke laat je lopen? Niet alles kan. Gebruik ook hier weer beschikbare data om tot een voorstel/onderbouwing te komen.

Bijeenkomsten inwoners Wormerland

Voor inwoners van de gemeente Wormerland hebben wij een participatiebijeenkomst georganiseerd in De Omslag op maandag 11 juli 2022. Hierbij waren ook de nieuwe wethouders van het sociaal domein aanwezig. Daarnaast zijn we ook aangesloten bij een aantal bestaande bijeenkomsten om daar input van inwoners op te halen. Zo zijn we naar de koffieochtenden gegaan in Jisp en De Omslag. En naar de hang-out jongerenhonk in Wormer. Bij de inwoners is uitgevraagd waar ze tegenaan lopen, wat ze vinden dat er goed gaat, wat er beter zou kunnen en waar we ons als gemeente de aankomende vier jaar op moeten focussen. Hieronder staat een samenvatting van de informatie die we hebben opgehaald.

Faciliteiten

- Wooncomplexen voor ouderen moeten voorzien zijn van voldoende en veilige stallingen voor scootmobielen. Concreet speelt dit bij Merckenrif, maar waarschijnlijk bij meer wat oudere complexen. Belangrijk in kader van zo lang mogelijk zelfstandig wonen.
- Gemeente moet laagdrempeliger zijn, dat wordt nu niet gevoeld.
- Scwo levert goed werk voor jongeren. Misschien dat het wel goed zou zijn als jongerenwerkers nog meer 'op straat' aanwezig zijn om jongeren (aan) te spreken.

Ontmoetingsplekken en activiteiten

- Een plek voor jongeren waar ze elkaar kunnen ontmoeten en waar activiteiten zijn. Dit gaat om jongeren vanaf 16 jaar (t/m 15 jaar is er de jeugdsoos).
- Mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. Speelt met name door (mogelijke) sluiting 't Heerenhuis (Spijkerboor) en Westertil. Er is veel behoefte om elkaar te ontmoeten en eenzaamheid tegen te gaan. Ook zoekt men een plek waar verenigingen samen kunnen komen.
- Westertil moet openblijven. Is goed voor eenzaamheidsbestrijding, is een gezelligere/huiselijkere plek dan De Omslag, de afstand van De Omslag is voor sommige ouderen te ver.

Veiligheid / overlast

- Zorg voor voldoende veiligheid op straat. Op sommige plaatsen slechte verlichting, te hoge struiken en racende brommers.
- Meer zichtbaarheid van de Handhaving (hebben het gevoel vergeten te worden in Wormer).
- Er zijn WhatsApp groepen voor buurtpreventie. Hebben deze misschien training nodig in de benadering van jongeren?

Woningen

- Zorg voor voldoende geschikte woningen voor ouderen (eigenlijk voor iedereen).
- Ouderenwoningen moeten eigenlijk zo dicht mogelijk bij het centrum zitten, anders zitten ze te ver van alle voorzieningen af en ontstaat er eenzaamheid.

Armoede / financiële problemen

- Bestrijd armoede, zodat mensen niet (verder) in de problemen komen en mee kunnen doen aan activiteiten.
- Grote sociale armoede onder de ouderen. Heerst vaak schaamte, waardoor zij niet van zich laten horen. Een flyer met informatie voor hulp (door de brievenbus) daarbij zou daarbij misschien kunnen helpen.
- Goed idee is om op gezette tijden een kraam te bemensen op de markt in Wormer met actuele onderwerpen als sociale en/of financiële armoede, en bijvoorbeeld het koffie uurtje promoten.

Communicatie

- Communiceer met inwoners over zaken die hen aangaat.
- Zorg voor goede communicatie. Ook op papier ten behoeve van ouderen.
- Meer duidelijkheid over waar burgers zich kunnen melden. Onduidelijk waar inwoners moeten zijn met welke vragen. Ze worden constant doorverbonden. Ook leidt het vaak tot geen besluit of daadkracht.
- Meer en duidelijker communiceren op de website zelf.
- Participatiedagen om inwoners te betrekken zouden vaker georganiseerd moeten worden.

Voorzieningen gemeente

- Zijn er mogelijkheden een soepelere overgang te creëren in de jeugd naar volwassenzorg?
- Bijstandsgerechtigden moet vijf jaar in de bijstand zitten, wil er een aanspraak gemaakt kunnen worden op individuele inkomenstoeslag (IIT). Dat is lang, waardoor de inbrenger van dit punt geen geld heeft om te kunnen sporten.
- Stadspas introduceren.
- In het kader van sportactiviteiten is er bij onze groep gesproken over het Nationaal Ouderenfonds die iets kunnen betekenen bij het sporten voor ouderen, All Starts (voorbeeld Amsterdam), Sportfonds en Odion werden genoemd.

Overige onderwerpen

Soms zijn er door inwoners onderwerpen benoemd die buiten het sociaal domein vallen. Die punten zijn daarom niet opgenomen in dit document. Er zijn notities van gemaakt en intern doorgegeven aan de juiste afdeling.

Bijlage: betrokken organisaties

Van de onderstaande organisaties waren een of meerdere personen aanwezig bij de participatiebijeenkomsten.

- Adviesraad Sociaal Domein Wormerland
- Adviesraad Sociaal Domein Oostzaan
- Brede school Oostzaan
- Centrum Jong
- De Zorgcirkel
- Evean – Lishof
- GGD Zaanstreek–Waterland
- Het witte kerkje – Oostzaan
- Jeugdteam Oostzaan/Wormerland
- Jong Oostzaan
- Jongerenloket – RMC trajectbegeleiding
- Local Heroes
- Mee Amstel en Zaan
- Odion–Odibaan
- OVER–gemeenten
- Reakt
- Roorda Bewindvoering
- Scwo
- Stichting Gezond Natuur wandelen Oostzaan
- Stichting Maatschappelijke Dienstverlening (SMD)
- Stichting Vrienden Grote Kerk Oostzaan
- Team Sportservice Zaanstreek–Waterland
- VluchtelingenWerk
- WelzijnWonenPlus (WWP)

Colofon

Dit is een uitgave van: OVER-gemeenten
Februari 2023

Locaties

Kerkbuurt 4
1511 BD Oostzaan

Koetserstraat 3
1531 NX Wormer

Telefoon

075 – 651 21 00

Email

antwoord@over-gemeenten.nl

Website

www.over-gemeenten.nl

Volg ons op

Facebook: [OVER-gemeenten](#)

LinkedIn: [OVER-gemeenten](#)

Foto's

OVER-gemeenten